

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoCsp/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622203075
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5622203075.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a Mgr. Márie Kašíkovej, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C. X, zastúpenej spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného: JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, so sídlom D. X/X, XXX XX E., o zaplatenie sumy 750,00 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 21Csp/45/2022- 124 zo dňa 2. februára 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 21Csp/45/2022-124 zo dňa 2. februára 2023 p o t v r d z u j e .

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni (označenej ako „žalobca“) sumu 750,00 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na ich náhradu v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (výrok II.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou na okresný súd dňa 20.10.2022 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 750,00 eur titulom primeraného finančného zadostučinienia spotrebiteľa podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona

č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady

č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“, príp. „zákon č. 250/2007 Z. z.“) a náhrady trov konania. Svoju žalobu skutkovo odôvodnila tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 5371415 zo dňa 22.05.2008 žalovaný ako veriteľ poskytol žalobkyni ako spotrebiteľke spotrebiteľský úver. Žalovaný však za použitia nekalých obchodných praktík inkorporoval do všeobecných obchodných podmienok príslušných k spotrebiteľskej zmluve rozhodcovskú doložku, ktorá bola výrazne v neprospech spotrebiteľa, nebola dojednaná individuálne a ani nemala zákonom predpísanú písomnú formu, keďže pri všeobecných obchodných podmienkach absentoval podpis žalobkyne. Žalovaný však na základe uvedenej rozhodcovskej doložky inicioval rozhodcovské konanie, výsledkom ktorého bolo vydanie rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava sp. zn. SR 06592/09 z 24.06.2009. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C/104/2011-215

zo dňa 09.03.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/2/2017-273 zo dňa 17.09.2019, ktoré obidva nadobudli právoplatnosť dňa 25.10.2019, bol na základe návrhu žalobkyne

vyššie označený rozhodcovský rozsudok zrušený. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozhodcovská zmluva uzavretá stranami sporu dňa 22.05.2008 je neplatná z dôvodu, že ide jednak o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a tiež preto, že žalovaný nedodrжал písomnú formu rozhodcovskej zmluvy (doložky). Navyše, rozhodcovskú zmluvu (doložku) bolo potrebné považovať tiež za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda neplatnú aj z tohto dôvodu (podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), pričom neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky odvolací súd videl v tom, že z nej nevplynuli žiadne podstatné informácie o rozdieloch medzi riešením sporu pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom, na základe čoho nebolo možné mať za to, že táto rozhodcovská zmluva (doložka) bola výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán, pretože slobodná vôľa vyžaduje informácie, o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená, čím tiež bolo možné mať za to, že žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde aj porušenie povinnosti žalovaného, že spotrebiteľské zmluvy (za ktoré možno považovať aj rozhodcovské zmluvy, resp. doložky) nesmú obsahovať neprijateľné podmienky (podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Na základe uvedeného mala žalobkyňa za to, že jej v súlade s ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ako spotrebiteľke vznikol voči žalovanému nárok na primerané finančné zadosťučinenie, keďže vo vyššie označenom súdnom konaní úspešne uplatnila porušenie svojich práv na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a súdy jej žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku v plnom rozsahu vyhovel. V dôsledku toho žalobkyňa vzniklo právo na primerané finančné zadosťučinenie, ktoré si uplatnila voči žalovanému v sume 750,00 eur. Požadovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňa odôvodnila tým, že žalovaný ako dodávateľ sa za zneužitia slabšieho postavenia žalobkyne ako spotrebiteľky snažil získať od nej majetkový prospech, a to za použitia nekalých obchodných praktík. Práve preto bola žalobkyňa ako spotrebiteľka nútená obrátiť sa účelom ochrany svojich práv na príslušný súd, čo vyústilo do časovo a psychicky náročných konaní pred všeobecnými súdmi, v ktorých však bola nakoniec úspešná.

3. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a ust. § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) citované v napadnutom rozhodnutí, ale aj závery Najvyššieho súdu SR prezentované v rozsudku sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, mal súd prvej inštancie za to, že žalobkyňa ako spotrebiteľka na súde úspešne uplatnila porušenie povinnosti žalovaného uzatvoriť rozhodcovskú zmluvu v písomnej forme podľa § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom v čase rozhodcovského konania), čo viedlo k právoplatnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie (ako aj odvolacieho súdu) o zrušení napadnutého rozhodcovského rozsudku. V súdnom prípade boli teda splnené podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyne. Nevyhnutnou a jedinou podmienkou pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5, poslednej vety zákona o ochrane spotrebiteľa je iba predchádzajúce úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom na súde. Zákon pritom nevyžaduje, aby súčasne spotrebiteľovi vznikla aj ujma (či už majetková alebo nemajetková), prípadne podmienku, že porušenie práva nemožno napraviť inak. Pokiaľ žalovaný argumentoval, že už vyhlásené rozhodnutia súdov (na základe ktorých došlo k právoplatnému zrušeniu napadnutého rozhodcovského rozsudku) majú dostatočný sankčný charakter, a preto ďalšie sankcionovanie (v podobe priznania primárneho finančného zadosťučinenia žalobkyne) by bolo pre neho neprímerane prísne, okresný súd uviedol, že ak by si osvojil túto optiku žalovaného, v takom prípade by súd nemohol nikdy priznať spotrebiteľovi primerané finančné zadosťučinenie, v dôsledku čoho by ust. § 3 ods. 5, poslednej vety zákona o ochrane spotrebiteľa v podstate stratilo zmysel.

4. Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia, súd prvej inštancie zohľadnil výšku majetkového konania, ktorého sa snažil žalovaný ako dodávateľ (veriteľ) dosiahnuť na základe nulitného rozhodcovského rozsudku na úkor žalobkyne - spotrebiteľky dosiahnuť na základe nulitného rozhodcovského rozsudku (z rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 23C/104/2011 vyplýva, že išlo istinu v sume 1.322,34 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 720,34 eur od 23.04.2009 do zaplataenia, čo kapitalizované do právoplatnosti zrušenie rozhodcovského rozsudku, t. j. ku dňu 25.10.2019 predstavovalo viac ako 6.000,00 eur, keďže tieto sumy priznával zrušený rozhodcovský rozsudok), ale aj dobu trvania protiprávneho stavu (od uzatvorenia zmluvy o úvere z 22.05.2008 do vyhlásenia rozsudku v tejto veci, ktorým došlo k dovŕšeniu ochrany práv spotrebiteľa). Relevantný bol však aj charakter porušených povinností (neprijateľnosť zmluvného dojednania obsiahnutého v rámci rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky, ako aj neplatnosť tohto

dojednania pre nedostatok písomnej formy), ale aj miera úspešnosti žalobkyne v súdnom konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku (100 %). Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňou uplatnená suma vo výške 750,00 eur je primeraná, keďže podľa § 216 CSP viazaný rozsahom uplatneného návrhu

a nemohol jej priznať viac. K argumentácii žalovaného (k výške primeraného finančného zadosťučinenia), že žalobkyňa nijako relevantne nezdôvodnila výšku požadovaného finančného zadosťučinenia, konajúci súd opätovne zdôraznil, že jediným zákonným kritériom v zmysle ust. § 3 ods. 5, poslednej vety zákona o ochrane spotrebiteľa je jeho primeranosť, čo znamená, že je výlučne vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. Keďže žalobkyňa dodatočne (v replike) poukázala na okolnosti umožňujúce určiť výšku uplatneného finančného zadosťučinenia

vo výške 750,00 eur (a tieto okolnosti predloženými dôkazmi preukázala), nie je tak táto argumentácia žalobkyne dôvodná a súd si tieto okolnosti osvojil, pričom na základe vlastnej úvahy ustálil výšku primeraného finančného zadosťučinenia (vyššie uvedeným spôsobom). Neobstojí ani námietka žalovaného, že žalobkyňa sama v rámci kontraktčného procesu konala ľahostajne, keď svojím podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom zmluvy, a že bola oboznámená

s obsahom všeobecných obchodných podmienok, ktoré sa zaviazala dodržiavať, okresný súd uviedol, že sa stotožňuje s argumentáciou žalobkyne, že tieto okolnosti nemali pre toto konanie žiaden význam (na rozdiel od vyššie uvedených okolností, na základe ktorých súd určil výšku finančného zadosťučinenia), pretože tieto okolnosti mohli byť žalovaným uplatňované jedine v predchádzajúcom súdnom konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

5. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňu ako úspešnej sporovej strane priznal nárok na ich náhradu proti v spore neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že poukázal na ďalší procesný postup podľa ust. § 262 ods. 2 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal, aby mu odvolací súd priznal voči žalobkyňu nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

7. Odvolateľ vo svojom oprávnom prostriedku tvrdil existenciu odvolacích dôvodov v zmysle ust. § 365 písm. f) a h) CSP, keďže podľa jeho názoru súd prvej inštancie dospel

na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že žalobkyňa v tomto spore nijakým relevantným spôsobom neodôvodnila svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Opätovne vyjadril názor, že nemôže byť poskytnutá právna ochrana dlžníkovi, keď sám je ten, kto ako prvý porušil svoje povinnosti, nakoľko si neplnil záväzky, ku ktorým pristúpil. Podľa názoru odvolateľa je ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. potrebné vykladať reštriktívne. Obdobne ako v prvoinštančnom konaní žalovaný argumentoval, že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak, keď cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení. Podľa názoru žalovaného sa na právnu úpravu nemajetkovej ujmy spotrebiteľa zakotvenú inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia majú primerane vzťahovať ustanovenia náhrady ujmy podľa Občianskeho zákonníka.

Z uvedeného potom vyvodil, že v prípade, ak osobitný právny predpis, ktorým je zákon o ochrane spotrebiteľa, neupravuje výšku finančného zadosťučinenia, v prípade vzniku nemajetkovej ujmy je súd povinný aplikovať ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka,

v zmysle ktorého výšku náhrady súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalovaný má za to, že pri rozhodovaní o nároku žalobkyne je za účelom zabezpečenia spravodlivosti potrebné prihliadať na osobitné okolnosti prípadu, a to konanie žalobkyne, ktorá sa domáha priznania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sama konala v rámci kontraktčného postupu ľahostajne, keď svojím podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, bola oboznámená

so všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobkyňa svojím podpisom na zmluve ďalej prehlásila, že si zmluvu prečítala, že ju uzatvorila vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani

za nápadne nevýhodných podmienok. Ďalej žalovaný poukázal na výklad pojmu „priemerný spotrebiteľ“, ktorý Súdny dvor Európskej únie zadefinoval ako „v rozumnej miere pozorného a opatrného, bez nariadenia znaleckého posudku, či prieskumu verejnej mienky spotrebiteľov“ (z rozsudku SDEÚ zo dňa 16.07.1998, sp. zn.: Gut Springenheide GmbH, Rudolf Tusky v. Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt – Amt für Lebensmittel-überwachung). Zdôraznil, že v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie bola táto definícia prenesená aj do sekundárneho práva Európskej únie, konkrétne do Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005, kde v bode 18. preambuly je stanovené, že „v súlade so zásadou proporcionality a z dôvodu umožnenia účinného uplatňovania zamýšľanej ochrany vzala táto smernica za kritérium priemerného spotrebiteľa, ktorý je v rozumnej miere dobre informovaný, vnímavý a obozretný, pri zohľadnení sociálnych, kultúrnych a jazykových faktorov“. V dôsledku uvedenej definície nemožno podľa názoru žalovaného hovoriť o nedostatku vážnosti vôle na strane žalobkyne, ktorá bola pri uzavieraní zmluvy dobre informovaná, avšak ľahostajná, a preto jej konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu priznaním finančného zadosťučinenia. Žalovaný ďalej argumentoval tým, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, keď žalobkyňa jasne a určito neodôvodnila skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo-právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným. Okrem toho žalobkyňa v tomto spore nijakým spôsobom netvrdila a nepreukázala, že si žalovaný voči nej nespĺnil svoju poučovaciu povinnosť. Navyše žalobkyňa svojím podpisom prejavila svoj súhlas s tým, že bola osobitne poučená o jednotlivých náležitostiach zmluvy. Žalobkyňa v konaní nepreukázala ani nevysvetlila, v čom má spočívať primeranosť požadovaného finančného zadosťučinenia. Je však zrejmé, že pri rozhodovaní tohto sporu musia byť zohľadnené všetky okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad, teda, či v tomto prípade žalobkyňa utrpela nejakú morálnu ujmu, prípadne v akom rozsahu. V danej súvislosti žalovaný poukázal na predpoklady priznania finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., ktoré musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo-právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľku (v danom prípade žalovaný) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo-právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľka (žalobkyňa) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah, nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nesmie slúžiť na duplicitné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu tak, ako je to v prípade náhrady škody. Žalovaný nepovažuje finančné zadosťučinenie priznané žalobkyni vo výške 750,00 eur za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé. Poukázal na to, že súdy sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla (v tomto smere sa odvolal na závery Najvyššieho súdu Českej republiky v rozhodnutiach sp. zn. 29Odo/ 652/2001 zo dňa 18.09.2002, sp. zn. 30Cdo/1747/2014 a sp. zn. 32Cdo/139/2008 zo dňa 29.04.2008). Napokon žalovaný vyjadril názor, že priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu správajúcemu sa ľahostajne, v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok.

8. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Súčasne si uplatnila voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Uviedla, že sa nestotožňuje s argumentáciou žalovaného prezentovanou v jeho opravnom prostriedku. V posudzovanom žalobkyňa splnila všetky podmienky pre priznanie nároku upravené v ust. § 3 ods. 5

zákona o ochrane spotrebiteľa, čo konštatoval aj súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Žalobkyňa považuje tvrdenia žalovaného za absurdné, a to aj s poukazom na množstvo súdnych konaní, v ktorých bol žalovaný upozornený na zdržanie sa použitia nekalých obchodných praktík, neprijateľných zmluvných podmienok v zmluvách o spotrebiteľských úveroch, o povinnosti dodržiavať predpisy na ochranu spotrebiteľa a pod. Napriek tomu žalovaný naďalej konal v rozpore s ust. § 53a Občianskeho zákonníka a aj vo vzťahu k žalobkyni sa nezdržal použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky – rozhodcovskej doložky, ktorá založila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navyše predmetná zmluva o úvere neobsahovala obligatórne náležitosti ustanovené zákonom, čo v žiadnom prípade nie je možné pripísať v neprospech spotrebiteľa. Je zrejmé, že žalobkyňa v tomto spore preukázala porušenie svojich práv v pôvodnom konaní, preto súd jej žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C/104/2011-215 zo dňa 09.03.2016 vyhovel. Podmienku úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti dodávateľom žalobkyňa preukázala vyššie označeným právoplatným rozsudkom súdu. V danej súvislosti žalobkyňa poukázala na argumentáciu v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/56/2019 zo dňa 11.06.2019. Ďalej uviedla, že poslednou z podmienok v súvislosti s nárokom na primerané finančné zadostučinenie je jej uplatnenie voči tomu, kto za porušenie práv spotrebiteľa zodpovedá. V prejednávanej veci je týmto subjektom žalovaný, ktorý voči spotrebiteľovi inicioval rozhodcovské konanie na podklade neprijateľných zmluvných podmienok a postupoval vo vzťahu k žalobkyni v rozpore s princípmi na ochranu spotrebiteľa, výrazným spôsobom zasiahol do jej práv a porušil svoje povinnosti, ktoré mu ukladá zákon. V zmysle uvedeného možno konštatovať, že žalobkyňa v tomto konaní preukázala splnenie všetkých podmienok pre vznik a uplatnenie nároku na primerané finančné zadostučinenie. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadostučinenia, žalobkyňa opätovne uviedla, že jediným kritériom posúdenia výšky finančného zadostučinenia je primeranosť k porušeniu práv spotrebiteľa. Suma vo výške 750,00 eur je podľa názoru žalobkyne primeraná, a to vo vzťahu k sume, o ktorú sa žalovaný na jej úkor ako spotrebiteľky snažil obohatiť (cca až do výšky 7.000,00 eur), ak by sa ona neobrátila s ochranou svojich práv na súd. V prejednávanej veci teda žalobkyňa v súlade s ustálenou súdnou praxou preukázala aj splnenie relevantných kritérií pre stanovenie primeranej výšky primeraného finančného zadostučinenia (pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3CoCsp/5/2021 zo dňa 24.06.2021, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3CoCsp/67/2021 zo dňa 12.05.2022, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/40/2021 zo dňa 30.09.2021).

10. Žalovaný v odvolacej replike uviedol, že sa dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam prostredníctvom svojich predošlých podaní, na ktorých trvá v celom rozsahu. Konanie žalobkyne považuje za neadekvátne okolnostiam, pričom sa mohla brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčovaním svojho neobzretného a ľahostajného konania. Odvolateľ má za to, že primerané finančné zadostučinenie, ktorého priznania sa domáha žalobkyňa, nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti a vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu jeho priznanie považuje za neprimerané.

11. Ďalšie podania strán sporu v rámci odvolacieho konania neboli produkované.

12. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

13. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené, pričom sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 až § 222 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

14. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že žalovaný sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie prezentovanými v napadnutom rozhodnutí.

15. Odvolacie námietky žalovaného vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné z nasledovných dôvodov:

16. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním

a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo žalobe žalobkyne vyhovel, pričom ku svojim záverom dospel v kontexte všetkých vykonaných dôkazov s prihliadnutím na individuálne okolnosti prejednávanej veci. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (ako súčasť základného práva na súdnu ochranu) zodpovedá povinnosť dotknutého súdu dať odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na relevantné argumenty strán. V súdnej veci okresný súd svoje rozhodnutie podrobne a zákonným spôsobom odôvodnil. Právo na súdnu ochranu však nemožno zamieňať s „právom“ strany sporu byť pred súdom úspešnou; prípadne s „právom“ na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Preto nie je porušením daného základného práva, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu; vrátane predstáv o obsahu odôvodnenia súdneho rozhodnutia. S prihliadnutím na obsah dokazovania vykonaný okresným súdom popísaný v odôvodnení jeho rozsudku, krajský súd len doplnil dôvody napadnutého rozhodnutia. Uvedený postup odvolacieho súdu je v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. 350/2009 zo dňa 08.10.2009, podľa ktorého „...odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“.

17. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalovaného formulovanú v jeho opravnom prostriedku, pričom v zmysle princípu neúplnej apelácie sa nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu. Krajský súd zároveň poukazuje na zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

18. K námietke odvolateľa v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že rozhodnutie súdu trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ (skutkové zistenia). Nesprávnosť skutkových zistení

pri tomto odvolacom dôvode je spôsobená nesprávnym postupom súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, keď buď súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však jednoznačne vyplýva, že okresný súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, v hodnotení dôkazov prípadne poznatkov nie je logický rozpor, a aj

z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až § 194 CSP. Vzhľadom na uvedené odvolací súd opätovne konštatuje, že v konaní

pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre právne posúdenie predmetnej sporovej veci a meritórne rozhodnutie súdu. Z takto zisteného skutkového stavu pri svojom rozhodovaní vychádzal aj odvolací súd (§ 383 CSP) majúci za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má všetky atribúty vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno súdu prvej inštancie v tomto smere nič vyčítať. S poukazom

na argumentáciu odvolacieho súdu uvedenú v bode 15. odôvodnenia tohto rozhodnutia odvolací súd opätovne pripomína, že súd v civilnom sporovom konaní nemusí rozhodovať

v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah

opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Je tak zrejmé, že žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP nie je daný.

19. Ani námietka žalovaného o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie nie je dôvodná. V danej súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (úplne ju opomenul aplikovať), alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že v súdnej veci je potrebné aplikovať § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka ako *lex generalis* vo vzťahu k zákonu o ochrane spotrebiteľa, ktorý treba chápať ako *lex specialis* (keď na právnu úpravu nemajetkovej ujmy spotrebiteľa zakotvenú inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia sa podľa žalovaného vzťahujú ustanovenia náhrady ujmy podľa Občianskeho zákonníka), táto jeho argumentácia neobstoí. Zákon o ochrane spotrebiteľa ako špeciálny právny predpis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku ako predpisu všeobecnému má prednosť, t. j. jeho ustanovenia musia sa použiť prednostne a výlučne práve pre inštitúty tam zakotvené v súvislosti s osobitným postavením a ochranou spotrebiteľa v právnych vzťahoch. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom na ochranu spotrebiteľa vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo je upravené v ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Odvolací súd nevidí žiaden dôvod, pre ktorý by sa malo ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa aplikovať v spojení s § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Ustanovenia § 11 až 16 Občianskeho zákonníka upravujú ochranu osobnosti fyzickej osoby spočívajúce v ochrane života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch upravená v § 13 Občianskeho zákonníka svojím charakterom (ani primárne sledovaným cieľom) nezodpovedá primeranému finančnému zadosťučineniu prezumovanému § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa ako osobitným predpisom. Ani analogicky nemožno aplikovať ustanovenie § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže zákon o ochrane spotrebiteľa v § 3 ods. 5 žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorým môže privodiť ujmu spotrebiteľovi, je potrebná určitá intenzita. Práve naopak toto ustanovenie explicitne prezumuje existenciu práva na primerané finančné zadosťučinenie zo strany spotrebiteľa, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti predmetným zákonom a osobitnými predpismi, pričom jeho výšku určuje súd úvahou so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/92/2021 zo dňa 30.06.2022, publikovaného pod č. R 48/2022). Je teda zrejmé, že ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP nebol žalovaným v tomto spore uplatnený dôvodne.

20. Ako už bolo vyššie uvedené v prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalokyne opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie iba jedného predpokladu, a to úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti stanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi. Spotrebiteľ nie je teda v zmysle zákona povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď sa spotrebiteľ úspešne domohol ochrany svojich práv (preto argumentácia žalovaného o preukazovaní „závažnosti“ vzniku ujmy spotrebiteľovi nie je právne relevantná). Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V tomto kontexte niet pochybností (čo konštatoval správne aj súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí a žalovaný napokon túto skutočnosť ani nepoprel), že žalobkyňa si úspešne uplatnila porušenie svojich práv ako spotrebiteľa voči žalovanému v označenom súdnom konaní, týkajúcom sa zmluvného vzťahu so žalovaným, keď dosiahla zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pokiaľ zákon nestanovuje ako podmienku priznania primeraného finančného iné podmienky ako tú, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, odvolací

súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že táto podmienka bola v posudzovanom prípade splnená.

21. Nemožno sa stotožniť ani s námietkami žalovaného o nedostatočnom odôvodnení výšky a samotnej primeranosti priznaného finančného zadostučinenia. Aj v tejto časti považuje odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za presvedčivé, vyčerpávajúce a zohľadňujúce konkrétne skutkové okolnosti prípadu. V danom prípade súd prvej inštancie, tak ako to uviedol v bode 20. napadnutého rozhodnutia, zohľadnil výšku majetkového konania, ktorého sa snažil žalovaný ako dodávateľ (veriteľ) dosiahnuť na základe nulitného rozhodcovského rozsudku na úkor spotrebiteľa, ale aj dobu trvania protiprávneho stavu, charakter porušených povinností a napokon aj mieru úspešnosti žalobkyne ako spotrebiteľky v súdnom konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Bol to práve žalovaný, kto naformuloval neplatnú rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej sa následne domáhal od žalobkyne plnenia, a teda v dôsledku konania žalovaného, ktorým došlo k porušeniu spotrebiteľských práv, bola žalobkyňa vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, navyše bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je potrebné pripomínať, že súdne konania sú do určitej miery stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. Úvaha súdu prvej inštancie sa potom nejaví ako arbitrárna a je logicky zdôvodniteľná.

22. V nadväznosti na uvedené odvolací súd k odvolacej argumentácii žalovaného uvádza, že aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Žalobkyňa aj s prihliadnutím na postoj žalovaného v predchádzajúcom spore o zrušenie rozhodcovského rozsudku vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 23C/104/2011, v ktorom žalovaný trval na oprávnenosti svojho nároku voči spotrebiteľovi, bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do právoplatného skončenia označeného konania. Bol to práve žalovaný, kto tento stav vyvolal, kto z titulu svojho silnejšieho postavenia v zmluvnom vzťahu naformuloval do zmluvy o úvere neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto akúkoľvek argumentáciu žalovaného, že žalovaný konal pri uzavieraní zmluvy ľahostajne, či jeho poukaz na správanie „priemerného a obozretného spotrebiteľa“ je potrebné odmietnuť ako nedôvodnú. Navyše argumentácia žalovaného „o ľahostajnom prístupe“ žalobkyne ku kontraktačnému procesu zostala výlučne vo všeobecnej rovine jeho tvrdení. Skutočnosť, že žalobkyňa ako slabšia zmluvná strana podpísala so žalovaným formulárovú zmluvu, prípadne iné predložené dokumenty, obsahujúce neprijateľné zmluvné podmienky, nemôže v žiadnom prípade zbavovať žalovaného zodpovednosti za dodržiavanie zákona a plnenie povinností dodávateľa s tým spojených vyžadovaných zákonom.

23. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadostučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi, aby upustil od porušovania práv spotrebiteľov aj bez nutnosti ich aktívneho konania, odvolací súd konštatuje, že priznaná suma finančného zadostučinenia je v danom prípade primeraná. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie vzal pri svojom rozhodnutí do úvahy aj túto sankčnú a odradzujúcu zložku primeraného finančného zadostučinenia, pričom s jeho záverom ohľadne výšky primeraného finančného zadostučinenia v bode 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku sa v celom rozsahu stotožňuje a považuje ju za vhodnú (primeranú) pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľky a zároveň za pôsobiacu preventívne na žalovaného, aby sa v budúcnosti vyvaroval ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov.

24. Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov, pri súčasnom nezistení nedostatkov v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), odvolací súd rozsudok okresného súdu v časti výroku I. ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil.

25. Ako vecne správny potvrdil odvolací súd aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok II. o trovách prvoinštančného konania, vo vzťahu ku ktorému odvolateľ neprodukoval žiadnu relevantnú odvolaciu argumentáciu, a ktorý zároveň plne zodpovedá pomeru úspechu sporových strán posúdenému v zmysle relevantných zákonných ustanovení, citovaných v napadnutom rozhodnutí.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni ako úspešnej procesnej strane priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalovanému, ktorý v tomto štádiu konania úspech nemal. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným rozhodnutím súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).